DÉPÔT LÉGAL
LE DIRECTEUR GÉRANT:

NĂM THỨ CHÍN SỐ 788 乙亥年三月廿五日 NGÀY THỨ BẢY 27 AVRIL 1935

GIÁ BÁN

	ĐÔNG PHÁP	NGOẠI QUỐC
Một năm	4$00	8$50
Sáu tháng	2.50	4.50
Ba tháng	1.50	2.50

Mua báo phải trả tiền trước.
Thơ và mandat gởi cho M. TRẦN-ĐÌNH-PHIÊN. — Ai đăng quảng-cáo, việc riêng, tin thương nghị trước.

TIẾNG-DÂN
聲 La Voix du Peuple 民

Chủ-nhiệm kiêm Chủ-bút HUỲNH-THÚC-KHÁNG
Quản-lý TRẦN-ĐÌNH-PHIÊN

Mỗi tuần xuất-bản hai kỳ: thứ tư và thứ bảy

BÁO-QUÁN Số 123, đường Đông Ba, Huế
Giây-thép nói: số 63
Giây-thép: TIENGDAN HUẾ

Phải đoái cái tên mà nhìn đến cái nghĩa.

MỘT ÍT ĐIỀU NÊN SỬA ĐỔI TRONG TỪ TRÁT CÔNG VĂN

(Theo kiểu mẫu Tàu mà lâu ngày thành sai)

Trên đường chánh trị trong một nước, cái giây quan với dân giao thông nhau, không thể ngày nào, có việc gì, cũng gặp mặt nhau mà bàn chuyện, giạy việc được. Nên phải dùng đơn từ trát phiếu làm cơ quan «dưới đạt lên trên, trên truyền xuống dưới». Xứ nào nước nào cũng vậy.

Nước ta trên ngàn năm học theo văn hóa Tàu, lễ chế, luật lệ, từ trát, trăm điều thầy bắt chước theo Tàu, kiểu mẫu đã sẵn, gặp việc thì cứ chữ «lệ» đó mà điền vào. Ở các công thự như tỉnh, phủ, huyện, nhà từ trát làm quen, cái gì cũng có «nếp» sẵn, không có gì là khó cả.

Trước kia chữ Hán còn thông hành, người làm việc từ trát ấy vốn nhiều người thông hiểu chữ Hán, có kiểu mẫu sẵn không đến sai lầm. Ngày nay chữ Hán đã bỏ không học mà trong công văn còn theo kiểu mẫu xưa, thỉnh thoảng thấy một đôi cái trát loại chỗ dốt ra mà ít ai để ý đến, tưởng cũng là một điều không tốt, điều bất hợp thời, mà cần phải cải lương.

Về một đơn từ khai báo dưới dân trình lên quan, có sai lầm hay có chỗ bất thông, quan bảo làm lại, hoặc bác đi, hoặc gác xó không xét, còn có hại, hại vì tình kẻ dưới không đạt đến bề trên. Nhưng chi cái trát phiếu tự trên quan nha phát hành truyền lệnh ra thì chữ nào cũng như đinh đóng, có cái oai lệnh «sấm vang gió giục», thành cái phép luật «thước ngọc khuôn vàng», nghĩa là truyền ra điều gì, dân gian phải tuân làm theo từng chữ. Đáng cẩn thận biết bao!

Vậy mà hiện nay trong xứ, chúng ta thường thấy những trát phiếu quan nha, cũng đồ theo kiểu Tàu lại mà làm sai. Xin nói đại lược:

Thường thường ta thấy trát phiếu quan sức xuống dưới xã dân, dân tiên: vì....sự 爲札飭...事 rồi đến chữ: Tư thừa 玆承 (vâng lệnh trên mà sức xuống như: tư thừa Bộ đường, qui tòa tư tự v. v.), Tư cứ 玆據 (bằng theo lời khai hoặc đơn kiện của Xoài Ổi v. v. Chiếu chỉ 照之 dẫn luật hay lệnh, hoặc việc đã có nghị định cũng thành lệ trước v. v...)

Đoạn, kể việc trong lòng trát, hoặc việc xâu thuế, hoặc việc kiện tụng... chẳng hạn, rồi rút lại chữ «đẳng nhân» 等因, thúc những nguyên nhân trên, tức là cái lý do của cái trát sức đó. Đoạn, tiếp đến chữ «triếp thử hiệp trát» 輒此合札 (bởi thế nên có trát sức này)... chiếu thượng lý sự lý 照上叙事理 ... (chiếu theo sự lý đã kể trên) rồi tiếp: giả hệ sự quan quốc khóa...; hay sự quan nhân mạng v. v. 這係事關國課... 事關人命 v. v. (đây là nói rõ sự quan hệ trong tờ trát ấy để khiến cho người nhận trát phải chăm chỉ không được khinh suất).

Sau cùng có mấy chữ răn trước: Nhược trì hoãn, hay là: nhược tạ sự tư nhiễu...hữu cựu 若遲... 若藉事滋擾有咎 (đây là răn kẻ thừa hành kẻ nhận cái trát mà làm theo lịnh truyền trong trát, không được chậm trễ và mượn việc sinh sự). Ngoài ra còn những chữ khẩn 緊 chữ phi 飛 (緊... 飛...) là tỏ sự cần cấp v. v.

Đây là lược kể một kiểu, ngoài ra đại loại cũng đại đồng tiểu dị.

Những chữ «nếp» kể trên thật là thông thần và giản quát, trải bao nhiêu đời sửa chọn lừa lọc lại mà sau mới có cái kiểu mẫu thông hành được xa, lưu truyền được lâu đó. Chúng ta thấy quen ngó như tầm thường, kỳ thiệt những chữ đó đã trải qua nhiều nhà rành luật lão luyện sáng đặt ra, chớ không phải kẻ học tầm thường đặt được những chữ gọn gàng cứng cát ấy đâu.

Kiểu trên ở xứ ta không dụng đã quen, dầu ngày nay Âu-hóa, lại có chữ quốc ngữ mà lối trát phiếu còn theo cái «nếp» trên, cái đó không sao. Duy một điều dùng sai, đại loại có khi trong trát nói việc sẽ làm, chưa đến, nghĩa là việc trong ý tưởng, mà đầu trát cũng dùng chữ: chiếu chi 照之; hoặc trong lòng trát nói về việc vặt, hoặc việc riêng, tự ý quan mà cũng có chữ: giả hệ sự quan 這係事關; đáng nực cười là có nhiều cái trát dưới chữ «sự quan» kia không có chữ chi, thiếu nghĩa (complément) không ai rõ sự quan gì, thành bốn chữ ấy hóa ra vô nghĩa!

Còn nói gì chữ khẩn 緊 chữ phi 飛 thì lạm dụng luôn, có việc kiện đôi ba năm, quan xử lôi thôi kéo dài mãi, người nguyên kẻ bị ăn cơm quán hầu đã cạn tiền mà có trát là thấy chữ «khẩn» đó!

Đến cái xưng hô trong trát thì lắm điều bất nhã làm sao!

Theo giai cấp đời phong kiến (đây là nói công văn cần phải trang nhã, chớ không phải khen chế độ giai cấp) xưng hô có phân biệt đẳng đệ, nhưng cũng không quá «bậy», như xứ ta trong trát phiếu thường dùng.

Ví như đối với quân gian đạo thì nói danh Giáp danh Ất 名某, hay là đối với dân trắng thì trên kể tên họ, dưới cũng xưng danh nọ danh kia. Còn trên dân một bậc như cửu phẩm thì nói «cai viên» 該員 đến như trùm phái, xã trưởng, hoặc trùm gèn, chủ buôn, dân không phẩm hàm gì, cũng xưng cai trùm, cai lý, cai yến trưởng, cai thương hiệu v. v. chớ vị quan có học, không khi nào dùng chữ «y danh, cai danh» 伊名 該名, vì đối với người thường mà gọi như quân gian đạo kia, là mất sự lịch sự.

Ở đời giai cấp xưa mà công văn còn cần phải trang nhã, huống là ở thời đại «nhân đạo dân quyền», theo xứ văn minh, đã là người công dân là có quyền bình đẳng đứng trước pháp luật. Một cái chứng rõ rệt là các quan cai trị người Pháp viết thơ trát cho một người dân, một người buôn, cũng biết chữ «Monsieur» (ông) cả (trừ một đôi thầy phán làm khôn đối với người không chức tước, thường viết chữ Le nommé (tên) thật là bất nhã, cái đó quan trên nên trừ đi).

Vậy mà trát quan ta còn thấy chữ «y danh» luôn. Đó cũng là một điều nên cải lương.

Hiện nay đã có lệnh công văn thông dùng chữ quốc ngữ, tưởng nên có một môn học từ trát, chọn lựa và chỉnh đốn lối công văn cho thành một kiểu mẫu thông hành mà được minh giản trang nhã là phải.

Nhà đương cuộc có đồng ý đến điều ấy không?

Hải-Âu

Một tân tuồng lúc lộn xộn đến nay mới phát giác!

Tên Nguyễn Đình, làng An chỉ, huyện Nghĩa hành (Quảng ngãi) làm lý trưởng trên mười năm, vừa gặp phong trào lộn xộn (1930-1931) khi ấy nhà y bị cháy, bèn báo quan rằng: «C S. đốt» (?). Đương khi chộn rộn, quan cũng tin lời, cho y lãnh 10 khẩu súng dặng về «bảo hộ gia hương». Được nhịp tốt, y cùng hương kiểm Trương Tông thông đồng nhau sách nhiễu dân vùng ấy, không sao kể xiết, như khi y đem gia đình về trọ nhà cha vợ y là Cẩu-Kỳ, mà bắt dân hai làng An chỉ và Thanh lăng, mỗi người phải góp hai gánh gai.

Sau y làm nhà lại, cũng bắt góp gai tre nữa.

Giữa mùa tranh cãi, y sai bọn hương chức ra triệt liềm và rựa lại, làm cho dân hai làng vùng đó phải đóng tiền «mãi lộ» mới được vào núi làm ăn.

Nói cho đúng, lúc bấy giờ là nhịp đại phát tài cho bọn ấy, mà dân An-chỉ nát cửa tan nhà, nhưng ai cũng sợ oai, nên đành phải câm miệng!

Đến năm nay, tháng hai này, chuyện ấy thấu tai tòa, tỉnh, giao cho huyện xét. Nhưng khi nghe tin thì tên hương Tông tới từng nhà dọa nạt...., và hứa hễ ai chối thì nó sắm heo mua rượu đãi.... «Còn lý Đình bắt ghe đi đêm lên huyện vận động... Sáng ngày, bọn dân lên nha, quan quở là «xanh sự» (?), và nói: «đứa nào nói không thì được về, còn khai «có» thì giải tỉnh đối cứu...», vì thế nên bọn nọ đều chối rao.

Tưởng là yên việc, chẳng ngờ mới rồi (12-4 35) quan trên sức huyện xét lại lần nữa. Lần này huyện đòi 8 người.... Tựu trung có tên Đinh tấn Hoàng thú đưa 5$, thị Chúng (vợ Phan Tụ) đưa 5$, thị Hậu (vợ Tống Ngoạn) đưa 5$, và thị Thoa (vợ Đoàn Nha) đưa 8$. Còn có người sợ nên chối.

Hiện lý Đình và hương Tông chưa chịu khai.

Trời có con mắt, gian tham thì pháp luật trường cũng đừng dung.

Bạch Đinh

Lại là tên Minh chớ chẳng ai lạ!

ÔNG TỔ LƯỜNG GẠT

Về chuyện vợ chồng tên lường gạt bị tóm, Tiếng-Dân đã đăng trước. Ngày 18-4-35, quan phủ Sơn Tịnh (Quảng-ngãi) có trát đòi ông Phan đình Hiến, Tri ấp Diên, Nguyễn Âm, Thập Hanh và phó trưởng quản sơm. tới phủ khai về khoản tên lường gạt kia lúc tới ở, lúc trốn đi, ra thế nào. Các người khai nguyên hầy cũng y như lời khai tại tòa mà T. D. trước đã đăng, và nhận rằng y nói ở lạm trong mấy hôm, dọn đồ bán giữ tới sẽ làm giấy thuế, nên không xét biết được tên cho rõ ràng. Quan phủ có đơ cái ảnh của tên lường gạt cho mấy người nhìn xem và nói: «Đây là tên Nguyễn thanh Minh tức là tên lường gạt có tiếng», quan lại quở phó trưởng sao làm việc hồn hồ, có người tới lường gạt như thế, mà không xem xét và trình báo...

Đây lại là tên Minh) cái nghề lường gạt của nó sao mà đắt mãi, chúng lạ!

B. N.

ĐÍNH CHÍNH

Về bài «THIẾU SỨC SINH DÂN» đăng T. D số 785 ra ngày 17 4, trang 3, cột 3, đếm dưới đếm lên, giòng thứ 12, có sót mấy chữ, nay thêm vào: «...mang chuyện đã đánh đổ đi, và sinh dân cũng không có cơ tư hữu (1)...»

VIỆC THẾ-GIỚI

TÌNH HÌNH NƯỚC TÀU

Thượng hải, 19 Avril.—Tình hình Cheng tou (Szechouan) không đến nỗi lộn xộn như người ta tưởng. Theo phóng viên báo «Shanghai Evening Post» thì sau cuộc truyền bá cộng sản, chính phủ có thiết binh luật. Cũng có đôi đám xung đột nhưng dẹp được. Chỉ độ 12 người ngoại quốc đáp máy bay đi ở nơi khác.

VẤN ĐỀ DẦU HỎA MÃN-CHÂU

Washington, 19 Avril — Huê kỳ đã gởi giấy cho Chính phủ Nhật phản đối việc cho Mãn châu độc quyền dầu hỏa, nói là trái với hiệp ước, trái với chính sách tự do mậu dịch ở Viễn đông.

TƠ LỤA NHẬT Ở HUÊ-KỲ

New york 19 Avril. — Các chủ công nghệ tơ lụa Huê kỳ hết sức yêu cầu Chính phủ hạn chế số nhập cảng tơ lụa Nhật. Tổng thống Roosevelt đã nhận lời. Nay mai sẽ có hiệp ước với Nhật.

PHÁP ĐỨC TRƯỚC QUỐC - LIÊN

Genève, 17 Avril — Trong buổi hội đồng riêng xét lá đơn của Pháp kiện Đức về việc tăng quân bị. Ngoại trưởng Pháp Laval thay mặt ba đoàn đại biểu Pháp, Ý và Anh đưa tờ đề nghị đại ý: 1) Căn bản quốc tế là Hòa-ước Versailles, mà cái thìa khóa hòa bình hay chiến tranh thế giới cũng là Hòa-ước ấy; 2) cái nguyên tắc tối yếu của nhân quyền ở chỗ bất kỳ nước nào cũng không phạm những điều trong một hiệp ước, không đổi nghĩa hiệp ước, 3) Đức tái binh ở trong đất nước mình các đạo luật ngày 16 Mars lập lại chế độ quân binh cưỡng bức, là trái hẳn với những nguyên tắc ấy, 4) Hai chính phủ Pháp và Anh, — Ý tán thành — điều đình với Chính phủ Ý để lập một hiệp Âu-châu để bảo hộ hòa bình, 5) Nhưng Pháp Anh không kéo Đức trở lại Quốc-liên được. Đức không thể hòa giải với cái «nắc» các hiệp ước quốc tế, thứ nhất là Hòa ước Versailles. Vậy Quốc liên xin tuyên bố to lên rằng Đức quyết tình hủy bỏ hòa ước ấy.

Đại biểu Anh, Ý và Tiệp-khắc tán thành ý kiến của Pháp. Trái lại, theo tin các báo thì Ba-lan, Đan mạch, ắt rằng tỉnh và nhiều nước khác nữa phản đối.

Hội đồng đã cử một ban xét lá đơn Pháp kiện Đức. Ban ấy gồm: Madariaga (Tây ban nha), Munch (Đan mạch) và Rónas (Si-ly).

Gái lãng mạn mà bị tội đoạn đầu!

(Trong mấy tuần lễ mà có 3 người đàn bà đứt đầu)

Ở nước Đức, ngày 17-2, có 2 ngôi nữ xã giao bị án đoạn đầu vì tội gián điệp (có đăng Tiếng dân số 775 ra ngày 13-3), nay ở Bá-linh lại có một cô nữ lãng mạn bị án đứt đầu nữa.

Cô này 25 tuổi, theo chủ nghĩa lãng mạn, mải miệt trong trường ca, sân múa, lả lơi thả cửa trọn ngày suốt tháng, quên cả nhà cả con, cho đến đỗi có 3 đứa nhỏ con cô, nằm queo ở nhà mà chết đói! Pháp viện Đức tuyên bố tử hình, ngày 31 3 vừa rồi, đã «mời» cô lên đoạn đầu đài.

Thế là nước Đức xem cái tội lãng mạn cũng cầm ngang với cái tội gián điệp. Dưới chánh sách Hitler, đối với nữ giới, rao cấm khẩu hiệu: «nước của các chị em ở trong bếp kia», chuyện «cô nữ lãng mạn bị tội» trên đây cũng là một chứng. Không rõ mấy chị em có chồng, có con mà say mê nơi vũ trường ca quán, nghe chuyện trên — mà chuyện này lại ở xứ văn minh — có rùng mình không?

V. V.

CHUYỆN ĐỜI

Bài xích chế độ đa thê là phải chớ

Chế độ đa thê đã thành vấn đề. Nhưng vấn đề gần như riêng dành cho chị em bạn gái. Vì sao? vì bên phe đàn ông một số rất ít đã tỏ bày ý kiến, còn ngoài ra, số đông chỉ ngồi mà mỉm cười, coi mấy bài phụ nữ diễn đàn mà vẫn hoài nghi. Họ không dự vô cuộc tranh luận này là có lý lắm. Đừng nói các ông đã có sẵn năm thê bảy thiếp rồi, bây giờ không cần nói ra cũng biết là họ muốn duy trì chế độ đa thê mà họ cho là thích hợp. Phần khác, các ông chưa vợ, cũng chưa có thể tự chắc rằng vợ mình ngày sau sẽ về số ít hay số nhiều, còn các ông đã có vợ rồi cũng khó tính với mấy cô quá yếu, đương lăm le muốn lãnh lấy cái phận ăn cơm hầm ngủ nhà ngoài mà đỡ bớt cái gánh sơn hà cho bà vợ chánh.... Vì nhiều người có cái ý ấy nên xưa nay không thấy cái ông râu mày nào đăng đàn diễn thuyết một cách quả quyết ...

Với các ông ấy tôi xin thuật hai chuyện sau này vừa mới xảy ra, hai chuyện trong trăm nghìn chuyện khác mà người Nam mình không ai còn lạ.

Chuyện đầu là chuyện của xứ Nghệ. Xứ người Saigon, làm thông ngôn tòa án, mà có can vào vụ bắt cóc con của thầy Thạc cũng ở Saigon. Vụ bắt cóc này gần đây báo giới trong Nam nói đến đã nhiều, mà nhà đương cuộc ra công khám phá trong mấy tháng mà chưa ra manh mối. Người thì nghi cho Thạc đem con mình đi dấu rồi nói bị người bắt cóc, đặng xoay tiền bà mẹ đem chuộc; người nói vợ không thấy Nghệ mưu bắt, người nói Nghệ với Thạc đồng mưu v. v.... Gần đây quan tòa Trần văn Tỷ đã dùng một cái kế mà khám phá ra thủ phạm, tức là chú xứ Nghệ.

Cái xứ Nghệ ấy, độ nọ ông tòa Collet ra đây làm cố vấn pháp luật có đem theo. Rồi khi trở về Saigon, Nghệ ta cũng đem về một cái kỷ niệm của sông Hương, tức là một người con gái, cô Tôn nữ thị Thuyết, con ông Tôn thất Dinh. Nghệ ta lấy Thuyết làm vợ bé mà yêu cho đến nỗi vì Thuyết mà đánh đổ bỏ vợ lớn với con. Quan tòa Tỷ biết vậy, nên dùng kế mới kêu Nghệ mà bảo:

— Nếu chú không chịu khai thật thì tôi sẽ ra lệnh hạ ngục vợ bé của chú.

Quan tòa Tỷ lại nói thêm:

— Một người hoàng phái như cô Thuyết mà phải vào cửa ngục thì ngày sau còn mặt mũi nào thấy lại sông Hương núi Ngự....

Đánh nhằm chỗ đau của Nghệ, nên Nghệ ta van lạy quan tòa để cho anh ta khai, rồi anh ta xin giấy mực cặm cụi ngồi trong khám viết suốt một đêm đầy mấy chục tờ giấy, khai rõ đầu đuôi bắt con thầy Thạc thế nào, đem đi dấu ở đâu v. v.

Từ bữa tháng novembre năm ngoái, Nghệ đã bền lòng chịu các cách tra hỏi mà không khai, thế mà nay chỉ có sợ cho vợ nhỏ vào khám nên khai hết! Là một chuyện.

Chuyện thứ nhì là ở Trung kỳ ta:

Trần bửu Chiêu ở làng Vĩnh yên, phủ Anh sơn, tỉnh Nghệ an, có vợ là thị Nghiêm, được một con trai 5 tháng. Chiêu là một tay chơi bời rượu chè cờ bạc đủ cả. Chiêu phải lòng một ả khác ở đồng làng là thị Hòe, đòi thị Nghiêm cưới thị Hòe cho được. Cưới về rồi thị Hòe thường hay rầy rà cãi lẫy, rồi một ngày kia bỏ đi về ở nhà cha mẹ. Chiêu theo nằn nỉ ở lại thì Hòe nói rằng có làm được vợ chính mới chịu trở lại với Chiêu. Chiêu hứa. Thế là một ngày kia Chiêu tìm cớ dẫn thị Nghiêm vào rừng gần sông, tìm chuyện gây với thị Nghiêm rồi đánh thị Nghiêm đến chết. Nghiêm chết rồi Chiêu vất xác xuống sông.

Đến giáp cổ, xác thị Nghiêm nổi bình, vội lên thấy có thương tích, cha mẹ thị đâm đơn kiện.... Chiêu đã thú nhận. Lại một chuyện vợ nhỏ nữa!

Ai ngày nay mà có ý muốn lấy vợ nhỏ hãy lấy hai chuyện trên làm gương.

Nhiều người sẽ nói: ta lấy vợ nhỏ mà ta đừng bắt cóc con họ như xứ Nghệ, đừng giết vợ lớn như tên Chiêu thì có sao? Đừng nói vậy, ở đời bây giờ không ai cấm ai làm một việc mà pháp luật không cấm — pháp luật Annam — nhưng tôi nói là thấy nhiều cái nguy hiểm ở trước mắt mà chỉ có những người đã từng kinh nghiệm — không phải tôi đâu — mới biết thôi.

Khổ vì 2 chữ «tình nghi»

Ông V. L. ở làng Thi phổ nhì, phủ Mộ đức (Quảng ngãi), trước có can án 3 năm, ở ít lâu được tha.

Đầu năm 1935, ông có tường với lý trưởng để xin giấy căn cước; căn cước làm rồi, có ông Nguyễn-Thật, người làng Nghĩa lập, mời ngồi dạy con chữ trường nhà 6, 7 đứa, mà buộc ông phải có giấy chứng tình hạnh (certificat de bonne vie et moeurs).

Ông bèn về xin đến lý trưởng; lý trưởng không nhận. Ông làm đơn vào hầu quan phủ Mộ đức, chầu chực vài ngày, chừng quan bảo rằng: «người tình nghi không được phép dạy học, vì sự dạy học không phải là cái nghề làm ăn của người tình nghi». Thất vọng, ông bèn trở về, ngày 23-3-35, làm đơn ra hầu quan Thanh tra một thăm. Quan Thanh tra coi đơn, thì phê ngay vào đơn và bảo rằng: quan chỉ cho phép dạy con em trong một nhà chớ không được thiết lập tư trường.

Thế là ông V. L. được phép dạy trong nhà.

Hiện trong hạt, các làng làm nhân thế bộ, đều không đúng phép, vì cái cớ không học chữ quốc ngữ. Này có người giấy chữ quốc ngữ lại vì 2 chữ «tình nghi» mà không được dạy. Hai đường mâu thuẫn!

Ng. H.

Kho chuyện.

Vụ con thầy Thạc ở đường Pellerin Saigon bị bắt cóc, nay đã ra manh mối.

Thủ phạm vụ này chính Huỳnh văn Nghệ, là người bạn thân của M. Thạc. Nghệ đi giam mấy lần nay, quan tòa tra hỏi, cứ tới mà anh ta cứ chối; vừa rồi vì quan tòa Trần văn Tỷ dọa giam vợ bé Nghệ là cô Thuyết (con ông Tôn thất Dinh ở Huế), y thương quá, phải khai thiệt đầu đuôi và nhận tội.

Nguyên do lập mưu bắt cóc này, vì y thiếu nợ nhiều quá, lương mỗi tháng 83$ không đủ vào đâu, thấy M. Thạc có tiền, quyết xoay một mẻ để trả nợ.

Thế là M. Thạc bị thủ phạm và là đứa con đã bỏ của vợ, không còn ai tin nữa. Chưa biết tòa kết án ra sao.

Lối 5 giờ chiều 19 Avril, viên xếp Ng. văn Bang ở mỏ Bicho, thuộc Quảng yên (Bắc kỳ), bị 6 người cu li nổi lên đâm và đánh chết tươi.

Nguyên nhân vì cu li tức Bang đã lâu, lại nhân ngày ấy phát lương, xếp Bang trừ tiền sao đó, chúng bất bình, thì nóng không gì cản lại, nên đồng tâm nhau giết viên xếp.

Hiện có mấy người bị bắt.

Số người Tàu vô ra ở Saigon trong 5 năm vừa qua:

Năm	Vô	Ra	
1930	46 618	27.922	18.676
1931	33.580	31.542	2 038
1932	24.0[illegible]	33.348	9 330
1933	22 108	27 048	4 940
1934	25 534	18 269	7 265

Quan Toàn quyền đã ra nghị định thi hành chỉ dụ 29 3-35 của quan Tổng thống ưng chuẩn việc hạ thuế tiêu thụ diêm.

Những bao diêm thường dùng bán 1 xu rưỡi, Nhà Diêm sẽ bán xuống 1 xu.

Sớm mai 17-4, toàn thợ nhà in Ardin ở Saigon rủ nhau đình công để phản đối việc chủ không phát lương tháng vừa rồi.

Nghe nói thợ làm reo cho đến khi nào phát lương mới chịu vào làm.

Vợ nhỏ tức là thứ vợ đẹp, vợ trẻ, vợ đáng yêu. Một cái vì đẹp: vợ nhỏ cũng có thể ví với cái mùi vinh hoa phú quí. Tôi thấy nhiều ông tân học thường mời mọi các bạn tham quan ở tại; đến ngày chính họ sắp bước vào đường hoạn lộ, có người đã chỉ chỗ nguy hiểm cho họ, họ cười mà mà nói: «Với bọn tôi là người có tân tư tưởng còn phải lo!»

Thế mà trở vào làm quan, các ông quan mà họ khinh bỉ trên, còn phải trở lại học họ ở cái chỗ mà họ khinh bỉ đó!

Lạc-lãng

https://tieulun.hopto.org

PHỤ-NỮ DIỄN-ĐÀN

NHÂN ĐỌC MỘT BÀI TRONG BÁO « ĐỜI MỚI »

Bước đường tiến-bộ của phụ-nữ

Phụ nữ ta gần đây đã làm cho phe đàn ông để ý đến nhiều lắm. Chị thì làm báo, chị thì viết sách, chị thì đăng đàn diễn thuyết, chị thì phản đối chủ nghĩa đa thê, chị thì hô hào vận động, có chị lại lăm le trên con đường có hơi nguy hiểm... con đường cách mạng.

Người ta để ý đến chị em chúng ta nhiều cho đến đỗi một tờ báo mới ra đời, tờ *Đời Mới* ở Hanoi, ngay số đầu đã có bài bàn đến chị em ta. Bài báo ấy tựa là : PHỤ NỮ ĐÃ ĐI MỘT BƯỚC DÀI TRÊN CON ĐƯỜNG TIẾN HÓA... Nếu cái đề kia chỉ có thế thôi thì có lẽ em cũng chưa viết bài nầy ; nhưng ngặt vì ở dưới cái đề kia lại có thêm mấy chữ : ... LÀ NHỜ CÁC BẠN GÁI GIANG HỒ !

Gái giang hồ, một người khác ở về phái mạnh, phái đàn ông, có lẽ trong khối óc còn chứa rất nhiều thành kiến không vinh dự cho các chị em không may mà mang lấy ba tiếng «qui bâu» ấy. Nhưng em, một người trong phái yếu, em rất tán đồng cái ý kiến của ông T. L., tác giả bài báo trên, về chỗ em muốn lấy lại chút danh giá cho chị em giang hồ đáng thương hại, và phá tan bớt cái lòng ghét chê quá đáng của một hạng người chẳng đáng ghét chê. Tuy nhiên, em cũng vì chân lý, và danh dự các chị em tân tiến mà bác lại bài ông T. L., và nhứt là bác lại cái đầu đề mà em giám cho rằng tác giả viết ra mà không cân nhắc.

Em tuy không được hân hạnh đọc toàn bài của ông T. L. (vì em không tiếp được tờ *Đời Mới* số 2, nên chỉ đọc được nửa bài ở số 1, mà thôi) ; nhưng chỉ xem nửa bài và nhứt là cái đầu đề, thì cũng biết được ý tác giả là muốn qui cho bạn gái giang hồ cái công đã dìu dắt phụ nữ ta đi trên con đường tấn bộ. Ông cho rằng gái giang hồ khi nào cũng hăm hở phất là cờ tiên phong cho phụ nữ ; gái giang hồ đã du nhập cho ta những cái mới ; gái giang hồ đã cải cách lối ăn mặc cho phụ nữ ; gái giang hồ đã bày ra cách để răng trắng ; gái giang hồ đã xướng cái lối để tóc trần, không vấn khăn để phô cái đẹp tự nhiên. Em không thể cãi lại ông T. L. về các việc ấy, vì các lời ông T. L. vẫn có phần đúng. Cái chỗ em không tán đồng với ông T. L. là chỗ ông hiểu hai chữ «tấn bộ».

Phụ nữ ta trước mang yếm mà bây giờ có người bận cái « corset »; phụ nữ ta trước để răng đen, bây giờ có người cạo răng trắng ; đó vẫn là những điều tấn bộ, cũng như tiến bộ về lối đi giày cao gót, tiến bộ về lối thoa son đánh phấn ở giữa đám đông người. Em vẫn nhận cái lối tấn bộ ấy là có phần hay, là ma đăng, lại làm cho chị em trở thành những đóa hoa đẹp mắt trong trường giao tế. Song cái hại của cuộc tấn bộ « ngoài vỏ » kia, há chị em đã không trông thấy sao ? Lối ăn mặc lõa lồ đã cung nhịp cho các « công tử » để bỡ ghẹo nguyệt trên hoa ; các cuộc dựa vế kề vai trong các giờ khiêu vũ đã làm cho nhiều người trong đám chị em ta sẩy chưn vào con đường trụy lạc. Đó là cái bẫy của cuộc tấn bộ về hình thức. (Đây em chỉ bày tỏ một tình trạng đã hiển nhiên trước mắt, chớ không phải nói việc tán thành, hay diễu gì mà ngăn trở một cuộc tấn bộ ; vì tấn bộ là vẫn theo một cái luật chung, dầu ta muốn hay không muốn cũng không thể sửa đổi cái luật ấy được).

Vả, như em đã nói ở trên, câu nói của ông T. L. chỉ có một phần đúng mà thôi (đây em chỉ nói về phương diện hình thức). Vì sao ? Nếu trong phái phụ nữ có người muốn mới, mà chỉ chờ các bạn gái giang hồ xướng trước mà sau mới bắt chước theo, hay tự mình vui lòng làm gái giang hồ, (hạng nầy không đáng cho ta bàn đến), thì cũng có một số phụ nữ có đủ can đảm mà tự mình ăn mặc theo lối sở thích của mình, không cần phải bọn kia phất cờ tiên phong cả. Hạng phụ nữ nầy, tức là những người để răng trắng là theo phép vệ sinh chớ không phải theo «mốt» ; tức những người hớt tóc ngắn là cốt cao gọn gàn chớ không cốt khoe khoang. Các hạng đàn bà nầy hẳn ông T. L. không được thường trông thấy, vì họ không nhởn nhơ ở giữa đám đông người, họ không chăm chỉ ở các cơ hội để khoe khoang sắc đẹp. Nhưng dầu họ sống một cái đời khuất lấp hoặc sửa soạn các thức ăn trong nhà bếp, hoặc ngồi may và bên cạnh cái nôi con, em cũng giám nói rằng hạng người ấy là hạng người tân tiến, mà tân tiến về mặt có học thức, chớ không phải theo mù.

Nay nói về phần tinh thần thì bài ông T. L. không có mảy may gì đúng với sự thật, mà nó lại làm nhục cho chị em tân tiến vô cùng.

Phụ nữ chúng em, trừ một biệt lệ rất ít, xưa nay ít ai ra đảm đương các công việc của đàn ông ; đã không làm nổi việc gì thì tự mình buộc lấy chữ trinh làm trọng. Ngày nay cái quan niệm về chữ trinh dầu có đổi khác thế nào, nhưng em chắc rằng không ai giám cả gan khuyến khích chuyện dâm ô, nghề làm đĩ là tấn bộ. Vậy nay nói chung một tiếng rằng các bạn gái tân tiến là toàn nương theo bóng cờ của bạn gái giang hồ thì còn ai giám làm một người đàn bà tân tiến? Huống sự thật vẫn khác.

Trong các công cuộc của bạn gái tân tiến ngày nay, em nói quyết rằng không nhờ một bạn gái giang hồ nào cả ; trái lại, các gái giang hồ chỉ là một cái trở lực tối hại cho cuộc tấn bộ của phụ nữ về đường tinh thần. (Cái lý tất nhiên, ai cũng trông thấy ; ông T. L. đã buộc em nói như ông Palice). Em thử nhờ ông T. L. chỉ một gái giang hồ nào đã mở dầu con đường báo giới cho chị em? Em nhờ ông thử chỉ một gái giang hồ nào, mở dầu đăng đàn diễn thuyết?

Viết đến đây, em rất lấy làm buồn cho người như ông T. L. chỉ biết công nghiệp của bạn gái giang hồ ! mà em xin khuyên chị em ta khi nào cũng nên rèn lấy một cái não sáng kiến, đừng theo mù ; không nữa, cũng phải có đủ can đảm để tự làm lấy những cái mới mà mình cho là hay là thích, chớ không tự hạ mình vào hạng đê tiện, theo mà như ai, mà để bọn gái giang hồ như ông T. L. đã nói, kẻ công dẫn đường cho chị em, dẫn đi đâu? Chị em nghĩ một chút sẽ biết.

BĂNG-TÂM thôn nữ

Ai muốn giống tằm tốt ?

Nghề để tằm ai cũng cần giống tằm tốt. Hiện nay giống tằm nhà nước bán giá rẻ : mỗi trăm ô đơn (50 ô kép) là ba xu (0$03.)

Gần mấy năm nay, tơ nhân tạo ở ngoài tràn vào, nghề tằm xứ ta bị ế, bị lỗ, nhiều nhà bỏ nghề. Lại năm trên có ông dân biểu có bài nói chỗ bất tiện về sự mua giống không có kết quả tốt. Nay nhà nước bán giống rẻ, nhà nuôi tằm có may nhờ giống tốt ấy mà khôi phục nghề cũ lại không? Cái đó chỉ tự mấy nhà chuyên nghề biết.

Tin làng báo

« Hồn trẻ », tuần báo, ra ngày thứ bảy, do ông Nguyễn mạnh Đang chủ trương, vừa rồi đã ra số đầu ở Hanoi. Tòa soạn và ty quản lý ở số 2o Tiền quân Thành. Giá bán mỗi số o$o7.

« Bạn trẻ », tuần báo ra ngày chủ nhật ở Vinh, đình bản mấy lâu, nay đã tục bản.

Vậy có lời giới thiệu cùng độc giả. T. D.

MÙA NẮNG SẮP ĐẾN

Các nhà có trẻ con nên trữ sẵng một hộp :

Phấn trẻ con

VẤN-HÒA

Để ngừa rôm, sảy, hăm lở lại VẤN-HÒA, 87 Rue Paul Bert HUẾ có đại-lý đủ các thứ thuốc cao, đơn, hoàn, tán.

Sách vở báo chí, đồ dùng học sinh. Đồ gỗ rất rẻ như giường, tủ, bàn, ghế, salon, buffet, garde-manger.

Đồ Thonet như bàn ghế, rokingchair, giá áo, móc áo, nôi, xe trẻ con. Autofort, guốc Phi-yến, chiếu trải salon. Rượu dân hiệu Minh-Vui và Bích-Tiên ở Quảng-Bình.

VIỆC TRONG NƯỚC

Chuyện cơm nhà thương

HUẾ. — Chủ nhật vừa rồi, chúng tôi vào nhà thương lớn thăm người bệnh, nghe nhiều kẻ ở phòng payants hommes than : «Cơm nấu ăn chẳng được ; đã nguội lạnh mà lại sơ sài, phần nhiều người nằm đây đều ăn cơm ngoài đem vào.»

Người bệnh trả ngày 0$40 mà cơm ăn không được, phải ăn cơm ngoài, thế thì thiệt thòi cho bệnh nhân quá ! X. V.

Lại chuyện tìm được vàng chăng ?

THANH-HÓA. — Hôm 16-4-35, độ 7 giờ tối, đi qua làng Nư thôn, tổng Ngọ xá (Hà trung), thấy người rộn rịp, hỏi thì họ nói đi xem được vàng ở nhà cụ lang Hiền Luân. Tôi cũng ghé vào xem, thấy một cái sọ mới đào, và một cái am xây gạch đã đào mất. Khi ấy có một viên đội lệ và chánh tổng cùng lý hương đương đứng ở sọ. Độ nửa giờ, cụ lang mời vào nhà, thưa với họ rằng : «Nguyên tôi đào thấy 3 cái vò nhỏ nầy, nhưng vỡ mất 1 cái, hiện còn 2 cái đây (luôn cả nắp) rồi tôi đi tìm thầy chữa thuốc, ở nhà các cháu thấy cái am gạch lò ra, nó đào để lấy gạch xây chuồng lợn, chớ có vàng bạc gì đâu». Cụ nói thế ; mà thiệt, 3 cái vò thấy đó mở ra thì không có gì.

Viên đội lệ và chánh tổng nói : «Nhưng bây giờ chúng tôi bảo cụ được vàng thì sao?». Cụ lang nói : «Nếu có thời cũng ở đất nhà tôi, ông bà tôi để lại, bây giờ tôi đào lên cũng được, chứ can gì mà tội cuối! Nhưng thực không có thì nói không, chớ sao ?» Rồi thấy viên đội lệ và chánh tổng giải tan.

Vì thế nên nhiều người đồn được vàng, mà quả có đi nữa thì vàng nầy có chủ, không phải như vàng của bạc chài ở Sầm sơn. Th. M.

Hết hạn tù mà còn bị giam

QUẢNG-BÌNH. — Người ta nói có Nguyễn ngọc Trân, làng Tân phong, phủ Quảng trạch, bị tòa án Nam-kỳ kêu 4 năm tù về tội chánh trị, đày Côn lôn, ngày 20 Mars vừa rồi mãn hạn về Saigon và bị trục xuất đem về nguyên quán; ngày 6 Avril về đến Đồng hới. Không biết vì cớ gì y còn phải giam ở lao Đồng hới mà chưa được về.

Có thật vậy thì oan cho người kia, vì đã đền tội rồi. Nghe chuyện

Mấy trăm bạc ấy ở đâu ?

QUẢNG-NAM. — Bạc học phí toàn hạt Quế sơn tính thu được 3.562$30. Chi hương và trường phí, tính hết 3 234$00, còn lại 328$30. Thế mà bạc lương giáo sư thiếu mỗi người 1 tháng (tính 440$), phí mỗi trường 2$ (tính 60$) cũng chưa phát.

Vậy thì số bạc mấy trăm ấy ở đâu? Công dân

Xem tiếp trang 4 cột 3,

Dầu Lợi-Sanh

Gồm 20 vị thuốc bào chế thành. Cảm hàn, cảm thử, đau bụng, nhức đầu, hoặc bị rắn cắn, dùng DẦU LỢI SANH thoa, xông, uống, thời khỏi ngay.

THUỐC HO BÀN TAY

Ho đàm, ho gió, ho cảm, ho khan, uống thuốc ho BÀN TAY vào, trong 15 phút thì dứt ho. Thuốc ho BÀN TAY hiện thời tiêu thụ mạnh nhứt ở cõi Đông-Pháp.

Mua bán lại, nhận làm đại lý, viết thơ về

M. NGÔ-THIỆP

Directeur LỢI-SANH-ĐƯỜNG TOURANE

Tại HUẾ : đại lý độc quyền M. Phan thiện Tuần, đại lý Quan Hải tùng thơ.

BỨC THƠ Ở PHÁP

... Thế là được.... vì càng tỏ ra rằng dầu

KHUYNH-DIỆP

là hay. Nếu không phải thiệt hay thì còn ai bắt chước mình nữa....

... Tràm ở Nong, Salung, Phương-Xuân và Phước-Mỹ rất tốt.

KHUYNH-DIỆP chủ nhân.

TRỊ BÁ CHỨNG

TỐT HƠN HẾT

DẦU TỨ QUÍ

VĨNH-THỌ TOURANE

Sở nấu dầu ở Cầu di (Thừa-Thiên)

NGŨ TINH DƯỢC-PHÒNG

NHÂN-TẠO-HUYẾT — BỔ-HUYẾT — SÁT-TRÙNG

Bổ dưỡng thân-thể — Lọc sạch máu bẩn — Làm cho khí huyết sung-túc — Công-dụng độc-biệt là sát được vi-trùng LẬU và GIANG-MAI, và các chứng sôi, lở, ghẻ — Già sọm yếu, trẻ ít ăn, xanh xao — Đàn bà có mang dùng an-thai — Ở-cử dùng chóng đỏ da, mau trở lại tươi đẹp

Mỗi chai 1$50 — Nửa tá 7$50

CHỦ Ý

CỐ-TINH BỔ-THẬN — THẬN HƯ — DI-TINH

CHUYÊN TRỊ : Di-tinh, mộng tinh, hoạt tinh — Khi sự phát : đau lưng, mỏi vai, mắt hoa, tai ù, đầu váng, cổ họng ráo, môi khô — Đêm nằm ít ngủ, hay thao thức nghĩ ngợi liên miên, chiêm bao mộng mị vân vân... Dù nặng nhẹ, đã dùng đến thuốc nầy là được khỏi hẳn.

Mỗi ve 1$00 — Nửa tá 5$00

Hai thứ thuốc nầy nổi tiếng khắp Đông-Pháp, ngoài những bức thơ mình tạ đã đăng trước, nay xin dịch bản phân chất, đoạn quan năm ANTONINI ban khen thuốc NHÂN TẠO HUYẾT sau khi ngài đã thí-nghiệm và phân chất tại phòng LABORATOIRE de CHIMIE de L'INDOCHINE—HANOI như sau : « .... Thuốc nầy lấy toàn tinh chất của mười một thứ cây qui, trong đó có vị NHÂN-SÂM, « chế theo phương pháp bào chế Thái-tây, hợp dụng cho người Annam có thể bồi khí huyết, « tăng sức khỏe, làm cho hồng huyết cầu (globules rouge du sang) tươi tốt trong sạch, và sát « trừ được vi trùng lậu, giang mai ».

Trích dịch đoạn ngài chứng nhận thuốc CỐ-TINH BỔ-THẬN :

Thuốc nầy không có chất độc, tinh chế toàn nguyên liệu rất qui như SÂM mật-ong v.v... « trị chứng đau thận di-tinh ».

Có Bán Tại : SINH-HUY DƯỢC-ĐIẾM, 59, Phố Ga— VINH và trước chợ Chùa Thanh ĐÔ LƯƠNG

TRUNG-KỲ : Faifoo, Maison Hồng-Lạc 133 rue du Pont Japonais. Huế, Maison Quan-Hải, 87 rue Paul-Bert. Mr. Phạm-văn-Minh, Sous-Chef de Musique, Garde-Indigène. Phan-Thiết, Bazar Minh-Nguyệt, rue Gia-Long. Tourane, Mr. Nguyễn-hữu-Vinh, Avenue Musée. TONKIN : Uông-Bý, Mr. Lai-ngọc-Tùy, entrepreneur.

LAOS : Louang-Prabang, Mr. Trần-Kỳ Tailleur et commerçant, Vientiane, Au Bo Droguite, rue Georges Mahé.

Bệnh Phạm phòng

Ai có bệnh Phạm phòng mà đã dùng đủ các thuốc mọi nơi đều không khỏi, kíp dùng ngay thuốc Phạm phòng gia truyền số 13 (giá 0p.50) của Lê-huy-Phách Hanoi là sẽ khỏi hẳn.

CÁC THUỐC HAY

Thuốc năm 1935. — Thuốc nầy công hiệu lạ thường, bất cứ kinh niên hay mới mắc, ra mủ hoặc buốt tức, uống vào đều khỏi êm đềm, không hại sức khỏe mà tốt cho đường sinh dục, đàn bà có thai dùng cũng được. Giá 0p.60.

Tuyệt trùng lậu giang mai. — Sau khi khỏi bệnh Lậu và Giang-mai, nước tiểu vẫn đục (filaments) qui đầu ướt dính, rật thịt, rật gân, và trong ống tiểu tiện như kiến đốt. Phải dùng ngay thuốc số 12 TUYỆT TRÙNG LẬU GIANG (giá 0p.60) và BỔ NGŨ TẠNG TRỪ LÂM số 22 (giá 1p00), mấy khỏi hẳn được bệnh ngay hiểm ấy. Nếu không dùng, bệnh không bao giờ khỏi hẳn được.

Bệnh khí hư. — Bệnh khí hư thực ngay hiểm cho phái phụ nữ, có khi mất sinh dục và sinh ra những chứng : huyết tinh, huyết lưu v. v....

Phải bệnh nầy kíp dùng ngay thuốc số 37 ĐẠO CÂN KHÍ HƯ ÂM (giá 1p00) và số 38 TẢO NHẬP KHÍ HƯ TRÙNG « thuốc đặt trong cửa mình » (giá 0p50), thì bệnh sẽ khỏi hẳn và lợi cho đường sinh dục về sau.

LÊ-HUY-PHÁCH — 12, ROUTE SINH-TỪ, — HANOI (Tonkin)

ĐẠI LÝ CÁC NƠI. Huế : VẤN HÒA, 87 rue Paul Bert. Vinh : SINH HUY DƯỢC ĐIẾM, 59, rue de la Gare. Quinhon : TRẦN VĂN THẮNG, Avenue Khải định. Phan thiết : LÊ THÀNH HƯNG, rue Gia long. Saigon : DƯƠNG THỊ KHUYẾN, 109 rue d'Espagne. Haiphong : NAM TÂN, 82, rue Bonnal.

Muốn được khí huyết sung túc, da thịt nở nang, gân cốt mạnh mẽ, tinh thần khoan khoái

ĂN DÙNG : **MIXTURE TRITONIC** Một chai 0$60

PHARMACIE PHAM-DOAN-DIEM TOURANE

Sứa

NESTLÉ

hiệu CON CHIM

SỨC KHOẺ CỦA TRẺ CON

NHIỀU CHẤT BỔ

Bao thầu cho Chính-phủ Pháp

Độc quyền bán cho các nhà thương, các nhà hộ-sinh các nhà thương binh và các trường học (Lycées) ở Khắp Đông-Dương

Viễn-Đông Tồn-Tích-Hội

Hội tư bản SEQUANAISE thành Ba lê lập nên

Công-ty vô danh hùn vốn 4 000.000 phật-lăng một phần tư đã góp rồi

Hội đặt dưới quyền kiểm-sát của Chính-phủ Toàn Quyền Đông-Pháp. Đăng bạ Hanoi số 419

GIÚP NGƯỜI DỄ DANH TIỀN

Tổng-cục ở Hanoi 32, Phố Paul-Bert. Giây nói số 882

Sở Quản-lý ở Saigon 68, đường Charner. Giây nói số 1699

BẢN XỔ SỐ HOÀN TIỀN THÁNG MARS 1935

Mở ngày thứ sáu 29 Mars 1935 tại sở Quản lý ở Saigon số 68 Đường Charner do ông Charles ROBET chủ tọa, ông Phạm-văn-Hai và ông Nguyễn-Huê dự tọa cùng trước mặt quan Ả ẩm Sát của Chánh-Phủ.

SỐ PHIẾU ĐÃ TRÚNG	DANH SÁCH CÁC NGƯỜI TRÚNG SỐ	SỐ TIỀN HOÀN LẠI
	Lần mở trước : hoàn vốn bộ phận	
13 268	M. NGÔ-LƯƠNG-BÍCH, Thu-xa Quảng ngãi đã góp được 11$ trúng lĩnh	1000$00
46.251	Phiếu này chưa phát hành	
	Lần mở thứ hai : hoàn nguyên vốn	
168	168 4 M. CHIÊU-ĐỨC, 6 Av. Jaccarés, Cholon đã góp được 20$ trúng lĩnh về	200$00
3 153	M. PHẠM LÊ BỒNG, chủ báo «Patrie Annamite» Hanoi, đã góp được 95$ trúng lĩnh về	1000.00
7 230	M. TRẦN NGỌC PHONG, Douanes & Régies, Saigon đã góp được 65$, trúng lĩnh về	1000 00
10 074	M. PIERRE MORIN, Huế, đã góp được 65$, trúng lĩnh về	1000.00
18 390	M. BÙI-VĂN-VĂN, 96 Rue Clemenceau, Haiphong, đã góp được 8$, trúng lĩnh về	200.00
21 356	M. PAUL HUMBERT, Sûreté à Vinh, đã góp được 7$, trúng lĩnh về	200.00
25 754	Mme NGUYỄN THỊ-SÁU, Yên-Thanh, Vinh, đã góp được 5$, trúng lĩnh về	200.00
27 686	M. NGUYỄN-NGỌC-KHOE, Gia định, đã góp được 10$, trúng lĩnh về	500.00

Lần mở thứ ba : khỏi phải đóng tiền tháng

Những người có tên sau này trúng số được lĩnh phiếu miễn trừ trị giá kể ở cột thứ nhất, có thể bán lại ngay theo giá tiền kể ở cột thứ hai		Cột thứ nhất	Cột thứ hai
2.570	2570-2 Mme NGUYỄN-THỊ LƯƠNG-TRÂN, P. T. T., Huế, đã góp được 19$	187$50	200$00
10 169	M. NGUYỄN-VĂN-THIỀN, Haiphong đã góp được 13$	105.20	200.00
19 185	M. TRƯƠNG HỮU BẰNG, Nhatrang đã góp được 8$	103.20	200.00
27 063	M. TẠ-ĐÌNH DINH, Garage Aviat, Hanoi đã góp được 4$	101 60	200.00
2 500	2500-2 M. NGUYỄN-HỮU NGHĨA, Gl. emnade fer à Huế	107.20	200 00

Số phiếu cuối cùng tháng trước để nhằm là không được dự cuộc xổ số thì nay đã hoàn lại.

Những phiếu sau này : 168 1, 168 2, 168 3, 168 5 (annulés) 14 635 suspendu, (Pnom penh), 16335 suspendu (Hanoi), 30249 suspendu (Giadinh) 2.570 1, 2 570-3, 2570-4, 2 570 5 suspendu (Pnom penh) 3 965 A suspendu (Thudaumot) 3 965 B suspendu (Hanoi). 8 539 suspendu (Kompong) 14 897 suspendu (Kampot) 15 945 suspendu (Hatien) 22.177 suspendu (Hadong) 25 863 suspendu (Quangbinh).

Kỳ xổ số sau định vào ngày thứ hai 29 Avril 1935, *hồi 9h30 sáng, tại sở Tổng Cục 32 phố Paul-Bert, Hanoi.*

Món tiền hoàn về cuộc xổ số to nhất kỳ tháng Avril 1935 định là :

5 0.0$ cho những phiếu 1.000$ vốn

2.500 — — 500 —

1.000 — — 200 —

Bản-hội cần nhiều đại lý và Kinh-lý có giấy chứng chỉ tốt, hỏi tại Tổng-cục, 32, Rue Paul Bert Hanoi

Giúp nạn dân miền Bắc Trung kỳ

Số bạc của Hội Trung ương Cứu-tế ở Huế đã thâu được :

(Tiếp theo)

Số trước :	47 346$20
Souscriptions recueillies en Cochinchine	4 084 93
Souscriptions recueillies dans la province de Vientiane et produit des différentes soirées théâtrales dans cette ville	838,14
Souscriptions recueillies parmi le personnel enseignant de Thừa-Thiên	136,50
Encaissement d'un mandat poste envoyé par le Résident de France à Thanhhoa	101,20
Souscriptions recueillies parmi les mandarins civils et militaires de la province de Binh-định	148,46
Souscriptions recueillies par M. le Directeur du journal TIENG-DAN à Huế	60 55
Cọng :	52.726$33

(Còn nữa)

CON NÍT ĐAU

Con nít đau ban và cảm thương hàn, xin nhớ kiếm mua thuốc «CHÍ LINH» là thứ thuốc đã cứu được muôn ngàn trẻ nhỏ rồi (hết sức hay) trị ban và nóng lạnh. Khắp cả Đông-Pháp có bán, nơi mấy chỗ bán dầu Khuynh-Diệp có bán. Huế trữ bán rất nhiều nơi Viễn Đệ, 11 quai de la Susse, Mua sỉ lời nhiều, do nơi NGUYỄN-VĂN-LƯỢNG

boîte postale n° 63 — SAIGON

ANNAM thắng SƠN-ĐÔNG

Thuốc dán hiệu «CON RẮN» hay hơn thuốc dán Sơn-đông thập bội. Thuốc dán hiệu «Con-Rắn» trị tức ngực hay lắm, trị ghẻ rất tài, trị nhức đầu, nhậm mắt, đàn bà đau vú, nước ăn chơn, nhọt, lát, sài càng v. v.. Khắp cả Đông-Pháp có bán, các chỗ bán dầu Khuynh-Diệp có bán. Trữ bán rất nhiều nơi Viễn-Đệ, 11 quai de la Susse ở Huế. Mua sỉ lời nhiều, do nơi NGUYỄN-VĂN-LƯỢNG

boîte postale n° 63 — SAIGON

GHẺ NGỨA.... GHẺ NGỨA

Ghẻ ngứa là bệnh khó trị, và hay lây. Nhớ kiếm mua thuốc ghẻ ngứa hiệu «NHÀNH MAI» hay lắm, ghẻ nhiều thế nào, thoa thuốc này vào thì tuyệt. Chỗ nào có thoa thuốc này, chỗ đó ghẻ không còn mọc được, giá mỗi gói 0$10. Có bán khắp nơi. Trữ bán rất nhiều nơi Viễn-Đệ, 11 quai de la Susse ở Huế. Mua sỉ lời nhiều, do nơi :

NGUYỄN-VĂN-LƯỢNG

boîte postale n° 63 — SAIGON

Cuộc xổ số Đông-Pháp

Về cuộc xổ số này, đã đăng lược ở số trước. Nay đăng rõ thể lệ như sau này, để ai chơi số được rõ :

Những vé trúng số khi đem trình sẽ được trả tiền ngay.

Tuy vậy, cũng có thể định rằng, những vé trúng một món tiền hoặc bằng hoặc lớn hơn một số tiền Hội đồng hạn định trong mỗi lần, sẽ phải độ lên để nhà nước khám xét trước rồi mới được lĩnh tiền.

Các số trúng không phải trừ một thứ thuế nào cả.

Mất khi đánh thất lạc, hoặc bị mất cắp một vé nào hay là giấy biên lai không đề tên ai của Kho bạc phát cho, thì người đánh mất không có quyền khiếu nại.

Những vé nào trúng số không đem trình để lĩnh tiền, trong một hạn 6 tháng, kể từ ngày xổ số, sẽ bị hủy đi, và món tiền về số được, sẽ về phần Nhà nước hưởng.

Cũng như, những vé trúng số, tuy đã độ Kho bạc để kiểm soát trong hạn định sáu tháng kể trên, nhưng nếu lại để quá tám tháng kể từ ngày xổ số, mà không có ai đến lĩnh tiền về, thì cũng bị hủy, và nhà nước được thừa hưởng.

Số tiền của cuộc xổ số Đông pháp định là 600 000 đồng.

Giá mỗi vé 1$. Vé không chia lẻ bán.

Số các vé sẽ đánh theo một hàng, từ số 000 000 đến số 599 999.

Các số trúng, cọng tiền tất cả là ba trăm nghìn đồng bạc (300 000$) sẽ phân phát như sau này :

1 số	độc đắc	100 000$
1 số	—	50.000$
1 số	—	20.000$
5 số		10.000$
20 số		1 000$
40 số		500$
100 số		100$
1200 số		25$

Cuộc xổ số sẽ rút tại Hanoi, ở nhà Hát Tây, ngày thứ tư 31 Juillet 1935, hồi 8 giờ sáng sẽ bá cáo vào «Đông Pháp Công báo» và các báo chí cho công chúng biết trước.

Cuộc rút số sẽ thi hành theo cách sau này :

Sáu cái bánh xe kiểu «Fichet» sẽ đặt bên cạnh nhau, có 6 lỗ thủng quay mặt về phía công chúng.

Trong sáu bánh xe, năm cái trong vòng bánh đeo 10 số 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 0 ; mỗi vòng thứ tự chỉ những con số về hàng một, hàng mười, hàng trăm, hàng nghìn và hàng vạn, tính từ phải sang trái.

Còn bánh xe thứ sáu, trong vòng bánh chỉ có 6 con số 0, 1, 2, 3, 4, 5, số chỉ hàng trăm nghìn. Bánh xe ấy sẽ đặt nơi phía trái 5 bánh xe kia.

108 số đầu kể cả những số 100 đồng, sẽ xổ ra theo thứ tự số to đến số nhỏ, đoạn 6 bánh xe cùng quay một lúc.

Số trúng sẽ chỉ bằng những con số hiện ra ở những lỗ thủng ở 6 bánh xe.

1200 số trúng 25 đồng sẽ xổ theo cách sau này :

Ba cái bánh xe chỉ các con số hàng một, hàng mười, hàng trăm chỉ quay có hai lần thôi.

Tất cả những vé có ba số cuối trúng sẽ xổ ra sẽ được 25$.

Ví dụ :

Tại lỗ thủng ở bánh xe chỉ các số hàng một, hiện ra con số 4.

Tại lỗ thủng ở bánh xe chỉ các số hàng mười, hiện ra con số 5.

Tại lỗ thủng ở bánh xe chỉ các số hàng trăm, hiện ra con số 9.

Thế là tất cả có 600 vé có ba con số 954, về cuối cũng đều được trúng 25$.

Ba bánh xe lại quay một lần nữa. Ba số khác hiện ra; Tất cả các vé có ba số sau cũng trúng với 3 số ấy cũng được lĩnh 25$.

Vé nào ra nhiều lần trúng nhau thì chỉ ăn số trúng to nhất, còn các lần khác không kể.

Các số trúng sẽ trả tại các Kho bạc theo điều kiện kể dưới đây :

Viên chánh Ngân khố Đông pháp sẽ cứ chiếu số vé trúng đem trình mà trả ngay những số nào dưới 50 $. bắt đầu từ ngày mồng một tháng Août 1935

Các viên chánh Ngân khố các xứ, các chủ kho bạc các nơi, sau khi nhận được tờ thông tư các số trúng, cũng có thể chiếu vé đem lĩnh mà trả ngay những số dưới 500 đồng.

Còn những vé trúng một món 500 đồng hay lớn hơn, thì viên chánh Ngân khố Đông-Pháp có thể bắt đầu từ hôm sau xổ số, và các viên chủ kho bạc, khác, bắt đầu từ hôm nhận được tờ thông tư các số trúng, nhận thu những vé trúng 500p, hay lĩnh 500p ấy, rồi gửi những vé ấy về phòng giấy viên Tổng thư ký cuộc xổ số để kiểm soát và cho phép trả tiền.

Chỉ trừ khi kiểm soát thấy có điều ngờ vực chỉ về việc gian lận trong các vé, còn thì sở kho bạc nào đã thu nhận vé trúng số có thể trả ngay cho người trúng số, sau khi nhận được giấy cho phép trả tiền.

THUỐC OKASA

NGƯỜI GIÀ HOÁ TRẺ

Có nhiều người vì bộ hạch yếu đuối thành ra lắm khi bị *nọ dương*, trong mình thấy suy nhược buồn bã, da thịt mềm mỏng co rắn. Nhưng người đó, đàn ông hay đàn bà, có thể chỉ trong vài tuần lễ lại khoẻ mạnh như trước, lại trẻ ra nữa. Muốn vậy thì thế nào cũng phải dùng thuốc có chất *hormone* thật tốt, chế rất kỹ lưỡng theo các cách mới vừa vệ sinh vừa cẩn thận.

Thuốc có *hormone*, hiệu OKASA, phù thiết khoẻ, chế theo cách riêng của ông lương y LAHUSEN tìm ra, bao giờ cách chế cách pha cũng coi sóc rất cẩn thận, thật không thuốc *hormone* nào bằng, vì vậy các ông thầy thuốc hay khuyên uống thuốc này lắm. (OKASA đã chữa khỏi nhiều người mà các thuốc khác không chữa nổi). Muốn được gửi biếu sách in có vẽ ảnh nói về thân thể và các thứ hạch, xin gởi thơ hỏi tại "Laboratoires OKASA, 9, Faubourg Saint-Honoré, PARIS, Serv. 19". OKASA "Bạc" cho đàn ông, "Vàng" cho đờn bà, bán tại tất cả các hiệu bào chế, Ở Huế : *F. Imbert, Pharmacie Centrale de l'Indochine*

Tourane : Grande Pharmacie Principale NGUYEN - TAO *Rue Jules Ferry*

Dùng sữa

"LE GOSSE"

Sữa « LE GOSSE » rất bổ cho tất cả mọi người : có nhiều chất kem (Crème) rất tinh khiết.

Bao thầu cho Nhà - nước năm

1932-1933

Lycées, Collèges, Maternités, Ecoles, Institut de Puériculture etc.... à Saigon

Có bán trong các tiệm tạp - hóa ở Đông - Pháp.

HIỆU GIẤY XANH : *Giá mỗi hộp* .... 0$30

Đại lý :

ÉTABLISSEMENTS MORIN FRÈRES

HUE — TOURANE — QUINHON

THƠ TÍN

Cùng 2 ông Vô danh ở Phủ Quảng, Thanhhóa

Mandat 6$00 của 2 ông gởi giúp cụ Sào Nam, bản báo đã nhận được, và chuyển giao cho cụ rồi, cụ có lời cảm ơn.

Cùng ông Đăng Đàn, Cẩm xuyên Hàtỉnh

Được bài «Mấy lời ngỏ cùng báo....» của ông, nhưng không đăng được. Ông nên gởi ngay cho báo ấy là phải lẽ hơn.

THUỐC TRỊ BA CHỨNG ĐAU BỤNG KHÁC NHAU :

DẠ - DÀY, PHÒNG - TÍCH, KINH - NIÊN

Đau tức giữa ngực, lại chát qua sau vai, rồi đau lần xuống ngang thắt lưng ; ợ hơi lên cổ, có khi ợ cả ra nước chua ; có khi đau quá nôn cả đồ ăn ra nữa, hễ ợ hơi hay đánh trung tiện thì đỡ ; đau như thế gọi là *đau dạ dày* (đau bao tử).

Đau bụng trên hay bụng dưới, cơn đau rất dữ dội, đau độ nửa hay một ngày thì đỡ ; cách mấy ngày hoặc một tháng đau một lần ; đau như thế gọi là *đau bụng kinh niên*.

Đau chói chất bụng dưới, có khi tức suốt xuống hạ nang, một đôi khi ợ hơi lên cổ, ngày đau ngày không ; ngày muốn ăn ngày không muốn ăn, lưng thắt thường; sắc mặt vàng vọt, hay bằng beo, da bụng dày bì bịch ; đau như thế gọi là *đau bụng phòng tích*.

Ai mắc phải, hãy viết thư kể chứng bệnh thật rõ gởi cho bản hiệu, sẽ gởi thuốc bằng cách lĩnh hóa giao ngân.

Thư từ và mandat đề :

NGUYỄN-NGỌC-AN, chủ hiệu : DIÊN-NGUYÊN ĐẠI DƯỢC PHÒNG

125 hàng Bông (cửa quyền) HANOI

Đại-lý. SINH - HUY 89 Rue de la Gare - *VINH*. QUAN - HẢI 67 Rue Paul Bert *HUẾ*. NANNAM marché *DALAT*. MINH - NGUYỆT Rue Gia-Long *PHAN-THIẾT*.

NGƯỜI ANH HỌ GIÀU

Tác giả : COLLETTE YVER

Số 26 GIANG HẠ DỊCH THUẬT

Chu-Chu vẫn nín thinh, chàng chỉ biết cầm cái tay của Thiếu-Lan và nói.

— Chị tôi nói chuyện cái chòi...

Thiếu Lan ngắt lời :

— Chuyện ấy tôi biết.

Tê thi nói tiếp :

— Tôi lấy làm lo cho thái độ ông gia tôi vì chuyện ấy có quan hệ đến tài sản của ông và các người con ông. Muốn đặng hai người đàn bà khỏi dời mà dời chỗ — họ lại được sung sướng hơn — ông gia tôi hi sinh cả cuộc thịnh vượng của nhà máy sợi.

Khi hôm, ở bàn ăn, khi ông Mạc-tịnh-Đơn nói chuyện với mụ Na-Tha Chu-Chu, cũng nghĩ như nàng Tê-Thi vậy. Chàng cũng hiệp ý với anh em Á-lịch-Bá mà phiền trách cha chàng. Nhưng bây giờ ở giữa đồng lúa đáng lẽ chàng tán dương cái lý luận thực hành và khôn ngoan của Tê-Thi, chàng lại tức giận. Chàng xây nói với Thiếu-Lan :

— Thiếu Lan chắc cũng hiểu vì sao thân phụ tôi không muốn khoách trương nhà máy trên cái đám đất đã làm hạnh phúc cho một người nghĩa bộc là mụ Na Tha.

Thiếu Lan điềm tỉnh trả lời :

— Không, tôi thật không hiểu gì cả.

Mấy lời kia tưởng như mũi kim chích lòng Bi-Lập. Chàng nhìn vào một người thiếu nữ. Thiếu-Lan đối với chàng trở nên một ngôi sao lạ : Linh hồn của nàng hóa ra bí mật. Nhưng giống nói mà đứng về phe binh vực cho nhà Mạc-tịnh Đơn.

Chàng cắt nghĩa với hai người thiếu phụ kia :

— Giá trị của tiền bạc, chúng tôi vẫn nhận có nhưng chúng tôi đặt cái giá trị tinh thần cao hơn. Và lời giao ước của chúng tôi với mụ Na-Tha tức là một giá trị tinh thần. Và cái tư tưởng ràn buộc người kia nơi cũ cũng là một giá trị tinh thần. Chúng tôi không thể đem đồ cho giá trị vật chất đè nén cái giá trị tinh thần.

Thiếu-Lan nói :

— Thì cứ để cho hai anh tôi hành động thôi. Có đè nén gì đâu. Sau cùng mẹ con mụ Na-Tha sẽ lấy làm sung sướng. Và hai anh tôi sẽ đặt đến chỗ sở cầu. Nhưng cái trí tưởng tượng của các ông làm cho biến hình tất cả. Các ông thì chỉ nói. Hai anh tôi thì chăm chỉ ở việc làm.

Thiếu-Lan đã học lấy cái não khoa học ở trường Cao đẳng và nói một cách rõ ràng chàng Bi-Lập vừa run vừa nói :

— Thiếu-Lan không thấy rằng khi nhà máy mở rộng ra, các phòng quây chỉ sẽ nới ra đến tận vườn của mụ Na-Tha và số lợi của nhà máy sẽ tăng bội, thì bao nhiêu vàng bạc đi vào tủ chúng ta tức là bấy nhiêu nước mắt và sự thảm não của mụ già ấy sao?...

Hai người đàn bà nghe nói cả cười. Tiếng cười của họ làm cho Bi-Lập càng thêm tức, cái giọng nói của chàng tức là giọng nói của chủng tộc chàng. Lúc bấy giờ Thiếu-Lan và chàng đều lấy chủng tộc mình mà làm tự đắc. Trong hai giống nòi tương tranh với nhau đó cũng thật khó biết bên nào là hơn bên nào. Bi-Lập thì chuộng về đường tinh thần, định tuệ nhưng Thiếu-Lan thì sái sức mạnh của ông Bồ-Lạp. Và cái giòng giỏi của Thiếu Lan thì xuân trẻ hơn. Bi-Lập nhìn Thiếu-Lan một cách sửng sốt. Đối với chàng Thiếu-Lan hoàn toàn hóa ra người lạ. Chàng biết rằng không sao có thể hiểu thấu tâm hồn nàng và nếu một ngày kia chúng cùng nhau phối hiệp, chắc chỉ là vì một vật giục mà thôi. Chàng nghĩ vậy rồi nhớ đến cái máy bay của chàng, muốn bay thoát trong khoảng không trung để cho không khi nào gặp tại Thiếu lan nữa.

Rồi chàng đi một mình ở trong đám lúa. Hai người đàn bà kia đi theo sau, đi đến biên giới một cái rừng kia không hề ai thốt ra một tiếng. Thình lình vừa đi trên đám lá khô, chàng nghe có tiếng nói bên tai :

— Chu-chu...

Chàng xây lại thì thấy chỉ còn một mình Thiếu-lan, Tê thi đã đi mất. Người thiếu nữ nhìn Bi-lập với cặp mắt khó hiểu buồn bay lãnh đạm.

— Chu-chu trách tôi chăng ?

— Không, Thiếu-lan. Khi nào tôi cũng vẫn khen ngợi Thiếu lan, nhưng tôi khổ tâm là vì chúng ta không thể nào gặp nhau được ; và có hạnh phúc là chỉ khi nào có thể cùng chung một tư tưởng tánh tình kia. Thiếu-lan, chúng ta là người lạ nhau ! và cũng vì thế mà tôi muốn tránh Thiếu-lan. Thiếu lan tưởng chính vì tiền bạc của Thiếu-lan mà tôi phải tránh Thiếu-lan / Ồi, tiền bạc ấy đối với tôi có quan hệ là bao nhiêu / nên tôi không hề để ý đến. Nhưng có điều khốn khổ hơn nữa đã làm cho chúng ta xa cách, chính là cái sự không thấu hiểu nhau

— Tôi, thì tôi thương Bi-lập ở cái chỗ bí mật trẻ con của Bi lập. Tôi thương Bi-lập vì Bi lập là một người giòng Mạc tịnh Đơn có đủ những tư tưởng lạ đời của giòng ấy. Vậy thì tại sao Bi lập lại không thương tôi vì tôi là một người Á lịch bá, cũng chuộng thực hành, cũng tính toán như hai anh tôi ?

— Thiếu lan, bởi vì ái tình theo ý tôi muốn, tức là cái sóng gió xoa; quấn hai người làm cho họ chỉ có một cái linh hồn chung. Nếu Thiếu lan mà đã là vợ tôi, nếu Thiếu lan đương ở trong tay, tôi và nếu tôi biết đã chinh phục được Thiếu lan, thì tôi chỉ là một thằng khốn nạn, vì cái cốt yếu của Thiếu lan, cái tinh thần trong đời Thiếu lan, tôi không thể hiểu thấu.

— Tôi đã hiến quả tim tôi cho Thiếu lan rồi mà.

— Không hoàn toàn. Trước khi đến cõi lòng của Thiếu lan, tôi phải bị ngăn trở bởi nhiều nơi cấm địa.

Trên cặp mắt lãnh đạm của Thiếu lan chảy ra hai giọt lụy. Nàng đi gần lại, ôm lấy vai Bi lập, đặt trán nàng lên vai mà nói :

— Tưởng như tôi đã thương Bi lập hoàn toàn rồi !

Bi lập đẩy người thiếu nữ ra mà nói :

Vạn sự đều chia rõ chúng ta. Tôi không muốn bị đánh lừa vì ái tình. Cái ái tình tôi muốn tức là ái tình tuyệt đối, chớ không phải ái tình giả dối. Tôi muốn được cái ái tình của cha mẹ tôi ngày trước, cái ái tình bất tử. Thiếu lan ơi, chúng ta đối với nhau chỉ là hai người lạ thôi.

(Còn nữa)

Thanh huyết nhiệt, Giải nọc độc !

Chuyên trị các chứng huyết nhiệt, sinh ra ngứa, lở, ghẻ, mụn, đại tiện táo kiết, tiểu tiện vàng, đỏ. Hoặc ở nơi rừng xanh nước độc sinh chứng ghẻ nước, ghẻ ruồi. Trẻ con thai độc sinh ra chốc đầu, lở tai, sưng lợi răng, mồm hôi, miệng đắng. hoặc bị bịnh phong tình lâu năm chưa khỏi, nhiễm vào mạch máu, sinh lở, ghẻ, dùng thuốc này để thanh huyết nhiệt, giải huyết độc.

Mỗi ve giá 1p00. Nửa tá 6 ve giá 5p00
Thuốc con trẻ giá 0p50 6 ve giá 2p50

Ai mắc bệnh Kiết, Tả, Lỵ !

Thấy quặn đau bụng rồi mót đi ngoài, phân ra lầy nhầy như mũi hoặc ra toàn huyết, hoặc như gan lợn, óc cá, hoặc ra nước trắng như nước vo gạo v. v. nên dùng thuốc Kiết, Tả, Lỵ của bản hiệu sẽ được chóng khỏi.

Mỗi ve giá 0p30 Một tá 3p00

Bán tại :

QUẢN HƯNG-LONG

N° 80, Phố Khách -:- VINH

Ở xa gởi lãnh hóa giao ngân.

TIỂU-HẠNH-LÂM DƯỢC PHÒNG

108, phố hàng Buồm -:- HANOI

NHÀ THUỐC ÔNG TIÊN

Xin giới thiệu luôn ít món thuốc hiệu ÔNG TIÊN

(để cổ động lên với đồng bào mình từ Nam chí Bắc)

Trẻ bịnh ho lao và thổ huyết ra, quí ngài dùng đủ tính thuốc rồi mà không hết căn ho gió, ho phong, ho nóng, ho cảm, ho lao, đàm ho có thai mà ho, con nít cảm gió ho, ho cả đêm cũng không dám dùng đến thuốc HO BỔ PHỔI hiệu ÔNG TIÊN, trong 5 phút đằng hô, quí ngài sẽ khen tặng vô cùng, thuốc hết các hay, vì dùng toàn chất bổ phổi mà trị bịnh ho. Mỗi gói giá 1p10.

Cần kíp

Khi nào đến nhà cảm gió, ấm mình, cổ mỏi, muốn có bao trái nóng mê mang, hay khóc đàm, đổ mồ hôi trán, con mắt lờ đờ, nếu không biết lựa thuốc cho nó dùng sẽ hại đến tánh mạng, nên tìm cho đặng THỐI NHIỆT TÁN hiệu ÔNG TIÊN cho dùng trước sau trong 10 phút hết liền, nhờ như vậy, chúng tôi dám làm cam đoan, giá thật rẻ, mỗi gói 0p.10.

Người kén xổ cách nào ?

Dùng THUỐC TIÊU XỔ hiệu ÔNG TIÊN, công dụng, vì không hôi, không đắng, không đau bụng, mất mệt no hay đói, lúc xổ cứ việc ăn uống như thường, khỏi cần kiêng cử, xổ và sẽ đàm đạnh, phân đen, cửa lát, uống it thì nhuận trường và mau tiêu hóa vật thực, lại trừ đặng những bịnh như : thắng, kiết, chanh nước, lên bụng, đầy da bụng, ho, hàn, ban, sẽ và phong đàm.

Mỗi gói uống đặng 5-6 lần giá 0p.10.

Các thứ thuốc trên đây có bán khắp nơi đại lý nhà thuốc ÔNG TIÊN.

Việc trong nước

(Tiếp theo trang 2)

Kiện lý trưởng mà bị án sao ?

Ở làng Lộc sơn tây (Thăng bình), Nguyễn Đồ và Lê Chất vào khoảng tháng 6 năm ngoái có kiện lý trưởng Nguyễn Khuyến tình tệ 7 khoản, như : thu thuế đinh điền không phát biên lai và có phát cũng biên mơ hồ ; dụng tình trương hạng không đúng tuổi (chưa đến tuổi mà đem ra nhiều, người có tiền đến tuổi lại không trục), cũng mạo thẻo, đánh dân v.v.

Tỉnh giao về phủ xét, quan lại thiên nghe lời lý trưởng, mà buộc cho mấy người đứng kiện là vu khống, rồi kêu án (lâm ly mấy điều lắm, sau nghe tin dân kiện, bèn bắt đầu lãnh biên lai, thất tệ lại, tên dân đúng tuổi kia, năm nay cũng tương trục vào để cho chỗ quấy của mình)

Hiện nguyên cáo còn kêu ra bộ Tư pháp, mong quan trên xét chỗ quả thiệt của dân cho khỏi oan. **Mắt thấy**

Vì sao mà toan tự tử ?

QUẢNG-NGÃI. — Cô Nguyễn thị Xin, vợ thầy ký Bùi quang Ngô làm việc tại tòa Liêm phóng Quảng ngãi, không biết vì cớ gì, lúc 2 giờ chiều ngày 16 4 35, mua một hộp thuốc phiện đem về phòng mở uống, toan tự tử, may có người nhà thấy hô hoán lên. Tức thì đi báo sở Cò và cho đem cô ta vào nhà thương cứu giải. Hiện cô Xin còn nằm nhà thương.

Lối tự tử đó, ở đời mới này thường thấy luôn ! **P. V.**

Mấy người được ra lao

Cậu Võ Thắng, làng Trà bình, (Sơn tịnh) năm 1930, đương học tại trường, can về học sinh đoàn, bị giam 7 tháng rồi tha ; ngày 7-11-31, lại bị vụ tổ chức gì đó, kêu án 11 tháng ; kế bị nghi nhiều vụ xảy ra trong lao, gia án 8 năm nữa. Sau được ân giảm 3 lần là 5 năm 6 tháng. ở được 3 năm 5 tháng. Ngày 16 4-35 đã mãn hạn ra lao, còn đeo cái án 4 năm quản thúc.

Cô Lê thị Thị tức cô Ngọc Sương, bị khoản giả mạo căn cước, bị kết án 10 tháng, Cô ở được 5 tháng, còn xin thục, ngày 16-4 35 cô đã được tha về.

Ông Trần Kỳ ở làng Kim giao (Đức phổ), năm 1931 can án 5 năm, sau gia án 2 năm, đày Banmêthuột, được ân giảm 2 năm 6 tháng, ở 4 năm 6 tháng. Ngày 16 4 35, đã mãn hạn về Quảng ngãi, và đã được lý lộc nhận về.

Gần đây các phạm nhơn Quảng ngãi được hưởng ân xá, hoặc được mãn hạn về cũng khá nhiều. Gặp cảnh khuẩn bách này, có nhiều người bị án từ 7 năm trở lên, năm trên đều bị tịch biên gia sản ! nay về đến nhà, không còn chút gì nuôi sống, muốn đi làm ăn, lại bị quản thúc giữ chưa luôn, nên có lắm người than van về nỗi không cơm bằng ngày. Mong sao nhà nước xét tình cảnh khổ khổ kia mà tha cái án quản thúc cho họ đi kiếm nghề làm ăn, mới mong sống. **Dân ấu**

Có quả là bị đánh mà chết chăng ?

BÌNH ĐỊNH. — Sớm mai ngày 10 4-35, tại ngỏ lao Qui nhơn, thấy tù khiêng một cái thây người chết, hỏi thì họ nói như vầy : «Người tù chết này, tên là Hoanh, ở trong lao bị đau, cơm tù y ăn không nổi ; chiều bữa qua, y thấy bác lính gác lao, ăn cơm còn dư, y nài xin cơm dư ấy, bác lính đã không cho, lại còn thoi đá, khuya lại y tắt nghỉ».

Câu chuyện nghe thuật trên này, có quả vậy không ! **Âm thất đăng**

EXIGEZ LA MARQUE ET LA SIGNATURE

PHÒNG-TÍCH THẦN-DƯỢC «CON CHIM» VU-DINH-TAN

Đờn ông, Đờn bà sức yếu, khi cơm no, rượu say, vội ham tình dục hoặc ăn no đi ngủ, ăn no đi tắm ngay nên thụ bịnh gọi là PHÒNG-TÍCH, không phải là Đau Dạ Dày.

Đầy hơi, ợ hơi, ợ chua, tức ngực, chán cơm, không biết đói, ăn chậm tiêu, bụng vỗ bình bịch, thỉnh thoảng sôi bụng, đau bụng, đau nhói sau lưng, chân tay mỏi mệt, bị lâu năm sắc mặt vàng, da bụng giầy.

Chỉ một liều thấy giả chịn hoặc khỏi ngay, không hề công phạt : 0$40.

ẤN TỜ KIM-TIỀN 1930

VŨ-ĐÌNH-TÂN

178 bis, Lach-Tray — HAIPHONG

Đại-lý các tỉnh Trung-Kỳ :

Huế, 49 Gia-long ; Dalat Nguyễn-Khiêm ; Nhatrang Hồng-Lương Thu-Quán ; Phanthiết Lê-Nam-Hưng ; Quảng-ngãi Chí-Hoàng ; Quinhon Đồng-Lập ; Soctrang Nguyễn-văn-Mạnh ; Tourane Lý-xuân-Hảo ; Vinh 59 phố Gare.

Các Tỉnh khắp ba-kỳ có đại lý

TIN VẶN

O ba tư có nạn động đất, tỉnh Mazaderne bị thiệt hại nhiều hơn cả.

O Formose (Nhật) cũng mới xảy ra nạn động đất rộng đến 5 oookm2 : 2.730 người chết, 5.348 người bị thương nặng, 7.165 nóc nhà sụp, 17.257 nóc nhà bị hư hại.

Tổng trưởng lao động Pháp cho biết rằng tự 1er Mars lại đây số thất nghiệp giảm bớt 37.000 người.

Một trăm chín chục nhân viên sở bưu điện ở Nice bãi công. Tổng trưởng Bưu điện lập tức phái 300 nhân viên bưu điện ở Paris đến thế.

Tơ lụa Nhật cũng tràn vào Pérou. Các chủ công nghiệp tơ lụa Pérou yêu cầu chính phủ can thiệp bạo chế, nói không thế thì các nhà máy dệt Pérou phải đóng cửa cả.

Bán tại Tiếng Dân

Giây và Dao

(Ái-tình và luân-lý tiểu-thuyết)

Giá bán 0$10

ANH EM NÊN ĐỂ Ý

Nếu ai mắc phải bệnh LẬU, hoặc TIM LA dù mới hay lâu, dù nặng hay nhẹ thế nào, xin nhớ cứ dùng thuốc của **HOÀNG VĂN ẤP** số 47 phố Ninh xá tỉnh Bắc ninh, thế nào cũng mau khỏi và bứt nọc, lại không hại sinh dục, uống lại không đau đớn gì. Vậy xin các anh em cứ tin dùng thử thì mới rõ, còn như nói thánh nói thần chỉ làm khó tin cho người có bệnh, còn thuốc người nào thần hiệu thì ít khi người ta nói thánh nói thần, như vậy các anh em nếu mắc thử dùng qua khắc rõ, vì thuốc của bản hiệu đã có tiếng xưa nay, ở đâu cũng đã biết. Thuốc lậu 1$50 1 hộp. Tim la 2$00 1 lọ.

Có bán ở hiệu Lê Nam Hưng Phan thiết, Hồ văn Chiêu Cửa tây Quảng ngãi.

Rồng lên mây

Maison Bá-Năng blanchisserie (Baclieu) ở sau nhà thuốc Tây

Tiệm tôi có làm đại lý cao, đơn, hoàn, tán trên 20 hiệu của Annam Trung, Nam, Bắc, đủ thứ thuốc đối chứng và đồ nội hóa tạp vật, thơ, tuồng, truyện, sách có giá trị. Nhờ đồng bào xa gần chiếu cố đến, nay bổn hiệu thạnh hành, thì chẳng khác chi Rồng lên mây.

Vậy thì cúi đầu bái tạ Đồng bào.

Bổn hiệu có nuôi giấm Annam thiệt trong trắng chua hơn giấm tàu, bán giá rẻ, hợp vệ sanh.

Kính thỉnh

NGUYỄN-BÁ-NĂNG

Một con Sư-tử rất lạ ở Thần-kinh

Người ta mới tìm thấy một con sư tử, bình thù to lớn, nhưng rất hiền lành, ở đường Gia-Long số nhà 91 hiệu *NGỌC-BỬNG*.

Nó trị bệnh như thần, bất kỳ bệnh gì. Mỗi lúc nó nghe ai mắc phải chứng ho, là nó chữa khỏi ngay. Không có gì lạ cả, nó chỉ cho uống «*Hóa đàm chỉ khái*», nếu nặng thì *Hổ nọi* là lành ngay tức khắc. Nó ăn uống dở lắm vì nhờ uống «*Lục vị bát trân*» một thứ thuốc ăn mau tiêu và ngủ được.

Nó vẫn sốt sắng lo chữa cho ai đã mắc phải các chứng bệnh nặng. Nó là cái nhãn hiệu của nhà thuốc **THOẠI-DƯ-ĐƯỜNG**, Rue de Paris à **CHỢ-LỚN** có đủ cao, đơn, hườn, tán, trị bệnh hay và lạ. Các ngài dùng thử sẽ biết.

Ai ơi, xin chớ ngại ngần,
Viết thơ hỏi giá mà cân giá hàng.
Mới hay cao hạ rõ ràng !..

Mới có các thứ lụa Hadong khổ đồng biên satin rộng 0m90 giá 0$88, biên satin rộng 0m85 giá 0$82, rộng 0m80 giá 0$72, rộng 0m75 giá 0$62 một thước.

Lụa khổ đan tốt, rộng 0m75 giá 0$55, hạng vừa 0$50, hạng rẻ nhất 0$47 một thước.

Áo chemisette hạng tốt có fermeture 1$20, cái các 1$00 một cái, Hạng vừa có fermeture 1$00, cái các 0$80, hạng thường cái các 0$40 một cái. Áo tắm người lớn 0$80. Con nít 10-12 tuổi 0$65, 6-7 tuổi 0$50 một cái. Áo tập thể thao người lớn 0$30, con nít 10-12 tuổi 0$25, hạng 6-7 tuổi 0$20 một cái.

Tất da bao người lớn 0$33 một đôi. Giày vải trắng đế su, đế crêpe đúc, hiệu «con Ngựa 1$20, hiệu «chìa Khóa» 1$50 một đôi. Dép sandales kiểu mới hạng tốt 2$20, hạng vừa 1$30 một đôi. Giày tây toàn da hạng vừa 2$50. Giày tây kiểu mới hạng tốt đặc biệt 5$00 một đôi.

Porte feuilles 3 xếp rộng 0m18 có fermeture 1$20 — không fermeture 1$00

» » 2 »	»	1$00 — »	» 0$80
» » 3 » hạng vừa	»	0$65 — »	» 0$50

XIN CHÚ Ý. — Mua lẻ từ 10$00 trở lên, không mất tiền cước.

Mua sỉ, xin theo đúng bản giá riêng «hàng tháng»

AN-THÀNH

N° 41, Phố Hàng Đào - HANOI

Mới lần thứ nhất

TẠI QUINHON CÓ MỘT NHÀ THUỐC CỦA NGƯỜI ANNAM
CHI CUỘC VÕ VĂN VÂN DƯỢC PHÒNG

Từ ngày thuốc của chúng tôi lưu hành ở Trung Bắc đến nay chưa đặng bao lâu mà sự tiêu thụ rất mạnh mẽ, danh tiếng lẫy lừng, hơn tám phần mười người Annam ta đều biết thuốc VÕ-VĂN-VÂN là công hiệu hơn hết, vừa cũng bởi chúng tôi không quá đục lợi như kẻ khác, nên dùng toàn thuốc thiệt tốt, bào chế rất kỹ cang, và nhờ sự thí nghiệm của chúng tôi trên 20 năm trời, nên hễ dùng trúng chứng bịnh thì bá phát bá trúng, nhờ quí vị Đại-lý biết món thuốc hay nên hết lòng cổ động cho nhiều người biết, và người dùng thuốc rồi thấy sự công hiệu truyền bá ra cho người khác tin dùng, nhờ vậy mà nhà thuốc của chúng tôi phát đạt rất mau chóng, nên chúng tôi khoách trương nghề nghiệp càng lớn lao hơn nữa,

QUINHON là một châu thành rất thạnh vượng, tỉnh BÌNH-ĐỊNH là một tỉnh rất lớn, rất đông dân số, nhưng chưa thấy có nhà thuốc Annam nào, mỗi khi có bịnh, thì người Việt-Nam mà dùng thuốc Trung-quốc thì không phù hợp chút nào, nên tới ngày 1er Mai 1935, chúng tôi sẽ mở một CHI CUỘC tại đường AVENUE GIALONG QUINHON, trữ đủ các thứ thuốc và dầu cù là của chúng tôi đã đặng Đồng-Bào tặng là «CÔNG HIỆU ĐỆ NHỨT» để tiện cho Đồng-Bào khi cần dùng khỏi thiếu hụt và người VIỆT NAM CÓ THUỐC VIỆT NAM MÀ DÙNG, và quí vị Đại-lý trong ba tỉnh Bình-Định, Quảng-Ngãi, Quảng-Nam khi cần dùng xin gởi thơ lấy thuốc ngay nơi CHI CUỘC QUINHON, cho khỏi mất ngày giờ, khỏi phải thân chờ đợi, và để mở mang nghề nghiệp của người mình, tranh cạnh cùng ngoại bang trên đường y-nghiệp, xin Đồng-bào chiếu cố, chúng tôi rất cảm ơn.

VÕ-VĂN-VÂN DƯỢC-PHÒNG

THUDAUMOT NAM-KỲ

CHI CUỘC QUINHON

Bà con chú ý ! !

THUỐC TUYỆT NỌC

BỆNH KHÍ HƯ, SINH DUYÊT TỐT CHO ĐÀN BÀ !

Thuốc này của nhà tân Y-học sáng chế ra, đã được các bậc phụ nữ danh nghành công nhận là một thứ thuốc hay nhất ở đời nay vậy.

Vì không những uống vào chóng thấy công hiệu, và lại được khỏi tuyệt nọc hẳn, người bệnh nhẹ uống 3 ve ; người bệnh nặng uống 6 ve là hiệu nghiệm ngay. Chuyên trị đàn bà, hoặc do tư lự phiền muộn quá độ ; hoặc do sinh đẻ nhiều, khí huyết suy nhược, hoặc do bị nọc bệnh tình truyền nhiễm phải, mà sinh ra các chứng khí hư (bạch đới), đi tiểu thường ra mủ trắng như nước gạo, hoặc vàng như rựa chuối, hoặc đỏ như gan lợn, hoặc xanh, hoặc đen, hôi tanh khó chịu, chóng mặt rức đầu, đau lưng, mỏi vai, chân tay rời rạc, trong mình bứt rứt, mặt vàng da xám kém ăn ít ngủ, kinh nguyệt bất điều, chậm đường sinh dục v. v.... dùng thuốc này đều khỏi cả.

Thuốc trị chứng

Hư trọc, hoạt tinh, tinh khí bất cố rất hay !

Thuốc này của vị tân Y-học Trung-hoa sáng chế ra rất là mầu nhiệm. Chuyên trị các chứng tâm thận yếu kém, tinh khí lỏng lạnh, sinh ra hư trọc, hoạt tinh, di tinh, mộng tinh, tinh khí bất cố, dương sự bất cử, cử nhi bất kiên, hoa mắt ù tai, đau lưng mỏi gối. Hễ khi trong người mệt nhọc hoặc thức đêm, thường trong ống đi tiểu hay buồn ngứa như kiến bò, và hay rớt tinh ra qui đầu như rãi gà, rựa chuối, có khi nặn thấy ra khí trắng như nước gạo. Tiểu tiện thường hay đi luôn, lúc đục, lúc trong, lúc trắng, lúc vàng, v. v. Các chứng ấy là do người tiên thiên bất túc, hoặc sắc dục quá độ, hoặc bị bịnh phong tình chưa khỏi tuyệt nọc, hay dùng nhằm phải chất thuốc trụy độc xâm nhập tinh thận, làm cho tinh thận hư hại đi mà thành bịnh. Kíp nên dùng thuốc này thì được lành mạnh.

Hai thứ thuốc này cùng giá mỗi hộp là : 1$00 — Nửa tá : 5$00

Bán tại : Á-CHÂU DƯỢC-PHÒNG

N° 127, Hàng Bông (Cửa - quyền) -:- HANOI

Các ngài ở xa, xin viết thư về kể rõ chứng bịnh, mua thuốc theo cách lĩnh-hóa giao-ngân rất tiện và nhanh chóng.

NĂM MỚI

Kính cáo quí bà cùng quí ông,
Thực sanh phẩm vị tinh sao chế,
Thuốc sẵn lương y xem mạch trị,
Mong rằng khách có lòng quan cố,
Chợ Hàn phố hiệu Lợi Hưng-Đông
Hoàn, tán, cao, đơn rất hiệu công.
Hàng thêm tạp hóa đủ mùi dùng.
Mua giúp đồng bào ấy lợi chung.

Đông-Lợi-Hưng dược-phòng
Avenue du Musée TOURANE

HỘI VẠN-QUỐC TIẾT-KIỆM

Cần dùng nhiều người có đủ tín nhiệm để làm Đại-lý thu tiền hoặc làm người môi giới bán phiếu
Không cần phải có tài riêng. Chỉ bảo cách làm việc rất chóng.
Có lợi ngay
Ai muốn làm xin hỏi tại số nhà 8 ter đường Borgnis Desbordes
HANOI

BẰNG CỚ HIỂN NHIÊN

Không sửa đổi thêm bớt của người **PHÁP** chứng chắc thuốc **SƯU-ĐỘC BÁ-ỨNG HOÀN** hiệu

ÔNG - TIÊN

gồm trị các bịnh phong tình hay hơn hết, ai dùng cũng dứt tuyệt nọc.

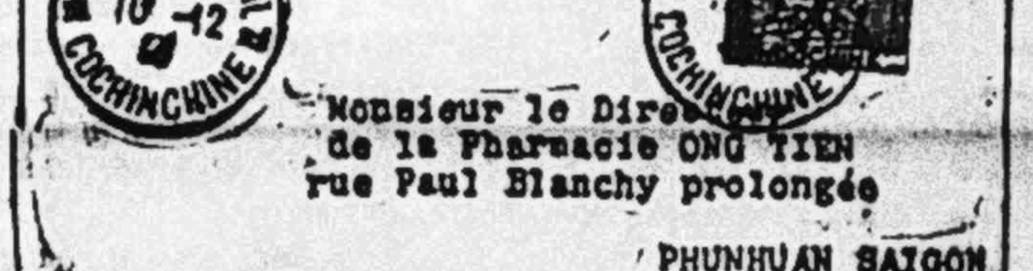

Saigon, le 7 Decembre 1934

A Monsieur le Directeur
de la Pharmacie ÔNG-TIÊN
SAIGON

Cher Monsieur,

Action bienfaisante sur les maladies intimes, telle est caractoristique bien reconnue de votre SƯU-ĐỘC-BÁ-ỨNG-HOÀN, un de mes amis de Pondichery qui, après avoir absorbé le flacon que je lui ai envoyé, satisfait de la valeur curative incontestable dans un grand nombre d'affections, ma chargé de lui faire encore une commande de six flacons.

Votre client remerciement

M. M.I. NOURDINE
C.S.N.T.
SAIGON

(Lược dịch ra quốc âm)

Tôi nhờ dùng thuốc **SƯU-ĐỘC BÁ-ỨNG HOÀN** của ông mà dứt tuyệt bịnh, đến nay mạnh mẽ, có sức lực lại như thường. Người bạn tôi ở Pondichéry cũng đau như vậy, nên tôi có gởi về cho y dùng thử. Nay y viết thơ cho tôi biết rằng thuốc ấy hiệu nghiệm một cách quả quyết, nên nhờ tôi mua thêm cho y sáu hộp nữa dùng cho tuyệt nọc.

Bao nhiêu đây qui ngài cũng đủ tin chắc thuốc Sưu Độc Bá Ứng Hoàn hiệu ÔNG TIÊN trị các bịnh phong tình như : lậu, tim la, sang độc, Dương mai v. v. hay hơn hết, chẳng phải người mình không, cho đến Tây, Tàu, Ấn độ, Cao mên, bịnh đau nặng nhẹ lâu mau dùng cũng tuyệt nọc. Lần lượt chúng tôi sẽ in các thơ khen tặng ở các nước để qui ngài thấy rõ mua dùng khỏi lầm.

Mỗi hộp 1$50, uống 5 ngày.

Có bán tại : Dalat. Nam Nam dược phòng, Phanthiet : Lê nam Hưng, Phanri : Trương trọng Hy, Phanrang : Đỗ Quang, Nhatrang, Mộng lương thư quán, Tuy hòa : Võ thị Trang, Ninh hòa : Quần sanh Hòa, Quinhon : Hồ văn Ba, Bình định : Nam thịnh ; Xuân, Tamquan : Lý cửu Đường, Bồng sơn : Diệp a Vinh maison Nam Thành, Quảng ngãi : Trần Cảnh, Tourane ; Nguyễn hữu Vinh, Huế : Vĩnh Tường 51 rue Gia long Quảng trị : Thông Hoạt, Đồng hới : Thuận long, Vinh : Sinh Huy 59 phố ga, Thanh hóa : Gi long dược phòng 71 grand' rue, Nam định : Việt Long 28 rue Champeaux (bên hông cửa trường), Hải phòng : Nguyễn văn Minh 81 Rue P. Doumer, Hanoi : Nguyễn văn Đức, 11 rue des Caisses, Vientiane : Lê xuân Mai Maison Ân Ba và Nguyễn văn Bảy, Paksé : Nguyễn văn Lương và khắp cả Trung Nam Bắc, các nơi buôn thuốc Annam ta đều có bán ở xa gởi lãnh hóa giao ngân và cần thêm đại lý nơi nào nhà thuốc chưa có đo :

PHARMACIE ÔNG-TIÊN ANNAM DƯỢC-PHÒNG

82-84-86-88, Rue P. Blanchy Prolongée à Phú-nhuận — SAIGON

Imprimerie TIẾNG-DÂN, HUẾ

Directeur gérant : HUỲNH-THÚC-KHÁNG